

Danskernes Historie Online

Danske Slægtsforskeres Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt vores arbejde – Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskeres Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

FÅREVEJLE HØJSKOLE

SØLV- SNOREN

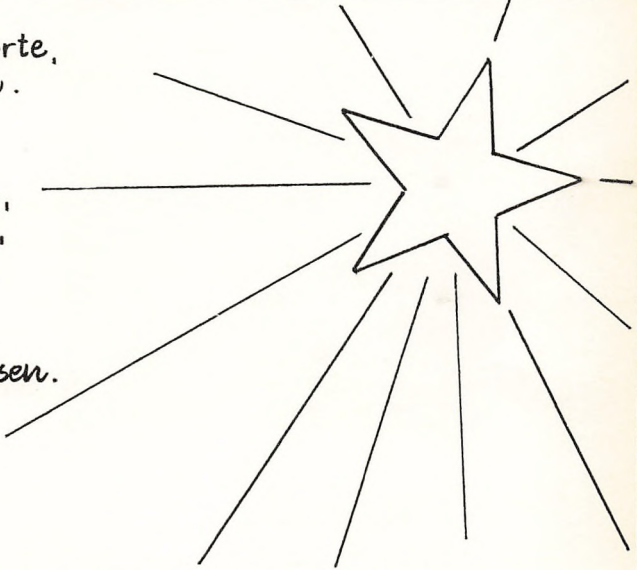
60. årgang

Nr. 5 og 6

Julen 1970

Min kære - nu er dagene korte,
for korte til det, vi skal nå.
Hvad skal vi nå?
Smart vil vi se,
at det, som er livets glæde,
er ikke det, som vi nåede,
men det, som nåede os.
Og dagen bliver lang,
nødtømmelig.

Dons Christensen.

GLÆDELIG JUL
GODT NYTÅR

Martha og Olaf Roesgård - Jytte Larsen

Gerda Radmer - Elisabeth Ørum - Gerte Schärfe

Lene og Ove Noer - Esther og Tage Jensen

Johanne Mikkelsen - Gerte Brøndt

Sigrid og Poul Jeppesen.

JUL I DET FREMMEDE

„November 1970: Fårevejle Højskole“ står der nedenfor. Det vil sige, at det allerede er nogle uger siden, jeg påbegyndte mit arbejde her, og jeg vil gerne benytte lejligheden til at sige tak for den gode modtagelse, jeg har fået,

Ny medarbejder

Grete Schärfe, f. d. 14. marts 1945. Realeksamen fra Tårs Realskole 1961. Fårevejle Højskole foråret 1964. Sygeplejeeks. fra Hjørring Amts Sygeplejeskole sept. 1967. Derefter arbejdet som sygeplejeassistent ved Aalborg Kommunehospital 1 år, Aalborg Amtssygehus 1 år, samt 1 år som exchange-visitor ved Colombia Presbyterian Medical Center, New York. November 1970: sygeplejelærerinde på Fårevejle Højskole.

både af lærerstaben, det øvrige personale og eleverne. Jeg glæder mig til det videre samarbejde – og til at opleve adventstiden her på højskolen. Sidste år ved denne tid befandt jeg mig nemlig – som det måske også formodes af nedestående – i USA, og dér bliver adventstiden ikke fejret som sådan (med lys i adventskransen o.s.v.), men blot som den tid før jul, hvortil de fleste julearrangementer og -fester er henlagt.

Man kan sige om den danske jul, hvad man vil, at „det har taget overhånd“, blevet for forretningsmæssigt o.s.v., og hvis det var det, jeg holdt af ved julen, behøvede jeg bestemt ikke at føle mig snydt sidste år, for den side af sagen klarede de udmærket derovre. Men der er jo også en anden side ved julen, som vi sikkert alle værdsætter højt, nemlig det, der har med familien at gøre. Det ligesom hører med til den danske jul at være sammen med ens nærmeste. Og jeg ville naturligvis ikke have noget imod, om det havde været noget, man kunne tage med sig i kufferten.

Når jeg alligevel ser tilbage på sidste års advents- og juletid som en af mine skønneste oplevelser, hænger det nok sammen med, at der næppe var tid til at tænke på det, „der ikke var der“, fordi der var så meget andet – så meget nyt for mig. Før jeg kom til USA, troede jeg vist, at amerikanerne ikke rigtig havde sans for hygge og måske langt mindre for at skabe julestemning, men jeg måtte revidere mit synspunkt. I hvert fald glemmer jeg ikke den dag, da jeg sad i den sprængfyldte River Side Church (verdens største kirke) ved en såkaldt candle light service, d.v.s. en julekoncert i forbindelse med en gudstjeneste, under hvilken kirken kun er oplyst af stearinlys. Man kunne sidde og fuldstændig fortabe sig i alt, hvad der foregik omkring én; hvor var det dog

smukt og stemningsfuldt. Eller den aften i december, da jeg var henne at høre Händels „Messias“, hvordan det ligefrem gippede i én, da hele forsamlingen pludselig rejste sig, da „Halleluja“-koret skulle synges. På én gang højtideligt og festligt. På hospitalet gik vi „carolling“ et par dage før jul. Det betød, at sygehuspersonalet gik rundt på afdelingerne, sang et par julesange eller -salmer hvert sted, og mens vi gik videre til næste afdeling, sang vi gennem gangen: „Vi ønsker dig en glædelig jul og et godt nytår!“

Højdepunktet af selve julefejringen i USA finder sted julemorgen (d. 25), hvor børnene, så snart de vågner, styrter ind i stuen og finder deres julegaver i strømpen på kaminen eller under juletræet. Eller måske kommer far med dem – forklædt som Santa Claus, julemanden. Klokkeren 11 er der julegudstjeneste, og til middag inviteres familie og venner ofte på kalkun. (Jeg var blandt de heldige).

Som De sikkert har regnet ud, havde jeg en *god* jul i det fremmede. Men hvad er det egentlig, der gør en jul til „god“? Er det julegaverne, det forrettningmæssige, Santa Claus, det, at være sammen med sine kære eller måske det stemningsfyldte? Mon ikke det er komponenter, som vi alle gerne vil have til at indtage hver sin større eller mindre plads i julen? Men er det dem, som *gør* en god jul? Meget kan sikkert siges om forskelle mellem en dansk og en amerikansk jul, men én ting er dog den samme begge steder: Både i USA og Danmark findes der mennesker, for hvem en god jul *kun* indebærer noget sådant. Men begge steder findes der også mennesker, for hvem jul først og fremmest betyder den store julegave, som Gud gav os ved at sende Jesus Kristus til frelse, syndernes forladelse og evigt liv til *hele* folket! Med Ham i centrum bliver julen først *rigtig* god.

GOD JUL!

Grete Schärfe.

Vor tids højskole

O. Roesgaard ved E. 70 forældredag
8.11.70

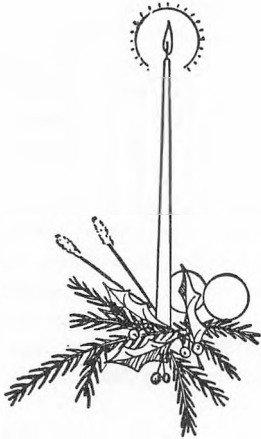
For noget mere end 100 år siden mødtes Kristen Kold, folkehøjskolens fader, med D. G. Monrad, Grundlovens fader. De to mænd havde hver på sin måde viet deres liv til rejsning af det folk, de følte sig ansvarlige for. Ud over det fandt man ikke mange lighedspunkter mellem dem. Monrad havde fra tidligere generationer og gennem en høj uddannelse overtaget den højeste dannelse og den fineste kulturbaggrund, tiden kendte, mens Kold var en jævn mand af jævn familie.

De talte om højskole, men det kneb dem at komme på bølgelængde. „Hvad

er det egentlig, De vil med Deres 'højskole'?“ spurgte Monrad. „Jeg vil gøre mine elever til bedre danske og til bedre kristne“ lød svaret. „Jaså“ sagde Monrad, „Ja, det er da i hvert fald et hæderligt formål!“

De fleste – også blandt højskolefolk – vil nok i dag føle, at Kold brugte større ord, end han kunne stå inde for. Det følte Monrad tilsyneladende også. Han lærte formentlig aldrig at forstå højskolens værdi. Og der findes den dag idag – også blandt mennesker med omfattende viden – mange, som ikke forstår stort mere, end Monrad gjorde. Men det er dog nok trods alt almindeligt anerkendt, at folkehøjskolen var en ganske uvurderlig gave til vort folk. Den alminde-

lige jævne befolkning kaldtes i forrige århundrede almuen, og det var absolut ikke noget hædersnavn. Uvidende kunne man egentlig ikke kalde almuen, men den var indsnævret. Den var i det store og hele blottet for enhver interesse, der rakte ud over de daglige sysler. Denne almue blev af højskolen løftet ind i en

verden (eller fik i det mindste tilbud derom), hvor den fik udsyn og forståelse af, at livet havde store ting at byde den. Den fik lært, at nok er kundskaber vigtige, og nok er det af stor betydning, at kunne udfylde sin plads i samfundet, men et menneskeliv er noget langt større end det. Den blev sat i stand til på en god måde at tage de opgaver op, som viste sig at blive mange og store i tiden, der fulgte.

Denne højskole, som er blevet anerkendt som en af de skønneste frugter af dansk kultur, er i dag ude i en krise. Der findes højskoler, hvor alene skolens navn gennem mange år har vakt forestillinger om udsyn og menneskelighed i bedste forstand, men hvor navnet i dag snarere vækker mindelser om uro og oprør. Det gælder ikke alle højskolerne, men det er en kendsgerning, at der i højskoleverdenen er vanskeligheder af en art, som tvinger mange til at besinde

sig på, hvad en højskole er, og hvilken linje den skal følge.

Engberg-Pedersen, indtil for kort tid siden forstander i Askov, har gjort opmærksom på, at der på højskolerne findes repræsentanter for to helt væsensforskellige ungdomskulturer.

Der er en gruppe af unge, som taknemmeligt tager imod det, den ældre generation tilbyder dem. De tilpasser sig de forhold, de nu engang lever under. De indordner sig – i hvert fald i store træk – under de ordensregler, der er vedtaget. De er ordentlige med dem selv. De holder orden på deres værelser, og de holder orden på deres fritid. Det er unge, der vil drive det vidt. De vil blive udmærkede afdelingssygeplejersker, glimrende kontorfolk, dygtige håndværkere eller landmænd. De vil blive solide støtter for det samfund, tidligere generationer har bygget op til dem.

Den anden gruppe kender vi ikke rigtigt her på skolen. Det er de vanskelige unge. Det er dem, som mener, at de bør slå vinduer itu, fordi der er krig i Vietnam. De hyler op, når de hører om ordensregler. De kritiserer uden at gøre noget forsøg på at forstå. De kalder samfundet råddent og kræver til gengæld, at samfundet skal vise dem ganske særlige hensyn. De drikker og ryger hash. De låner penge af deres kammerater og betaler dem aldrig tilbage. – Og de foragter de „pæne“ unge grænseløst.

Lyder det som en karikatur? Det er karikaturer, og Engberg-Pedersen gav i virkeligheden en meget venligere skildring af begge grupperne. Men beskrivelsen her er i hvert fald ikke særlig forskellig fra de beskrivelser, man tit kan høre, selv om man måske ikke så ofte ser dem på tryk.

Disse to grupper kan ikke leve sammen. Og de mange, som ikke føler sig hjemme noget af stederne, har hidtil ikke været i stand til at føre dem sam-

men. De sætter højskolen i et dilemma. Skal man give dem ubegrænset frihed, sådan som i hvert fald den ene af parterne forlanger? Mange erfaringer viser, at der i så fald ikke blive taler om nogen frihed, men om et kaos, hvor de pågående og stortalende simpelt hen „sætter sig“ på de andre og vedtager, hvilken påklædning, hvilken frisure og (værst af alt) hvilken tankegang, der er den rigtige.

Skal man da gå den modsatte vej og håndhæve så stramme ordensregler, at kun de, der kan indordne sig, kommer til skolen. Det ville fri skolen for vanskeligheder, og man ville ikke få flere beretninger om spektakel på en højskole.

Jeg kan ikke løse højskolens krise. Men det forekommer mig, at det ville være slemt, om den ene af de to grupper skulle føle sig hjemløs på højskolen. Det ville være slemt for dem, som ikke kom og også for dem, som kommer. Det ville gøre højskolen fattig.

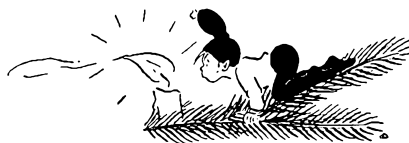
Den første gruppe – de „pæne“ – trænger til højskolen, for de er med al deres målbevidsthed og lydighed i fare for at blive en nydelig og velfriseret dødvægt på vort samfund. De vil gå ind som velsmurte dele i et kæmpemæssigt maskineri, som de ikke aner, hvor vil føre dem hen, og blot de får deres daglige dosis pop og deres årlige lønforhøjelse, bekymrer de sig ikke om resten. De kan nok blive støtter for det samfund, der er bygget op, men de kan ikke bygge videre. De trænger til en skole, som vil forsøge at lære dem, at livet er mere end effektivitet og kundskaber. Får de lært det, da har de forudsætninger for at kunne blive værdifulde fornyere.

De vanskelige trænger også til højskolen. De ved udmærket, at de ikke må lade sig indrullere i et upersonligt maskineri, der kun betragter dem som arbejdskraft og skatteydere. Men de står i fare for at havne i en tilstand,

hvor de siger nej til alt, og hvor de er uden forbindelse med tilværelsens realiteter, og så vil heller ikke de kunne blive mere end en dødvægt. Det ville være slemt, for også de kan være med til at gøre vort samfund rigt, om de blot kunne hjælpes til at blive klar over, hvad det er, de vil, og hvad de ikke vil.

Det må indrømmes, at de to fremstillinger er karikaturer. Ingen af os kan være tjent med at blive beskyldt for at høre til noget af stederne. Men vi risikerer alle at havne i en af de to yderligheder, fordi det er så svært at holde „åbent vand“ til begge sider og selv skulle tage stilling. Men det er dette sidste, der er brug for – i dag så meget som nogensinde.

Den højskole, der skal kunne rumme begge elevtyper og yde dem retfærdighed, må være i stand til at lytte og forstå. Det lader sig næppe gøre, uden at den har en klar holdning. Den må

være tolerant. Det kan man ikke være, uden at man er ganske klar over sin egen mening. Den må kunne tage imod kritik – også af det, der er den dyrebare. Det kan den ikke, medmindre det dyrebare er så rodfæstet, at det ikke kan rrokkes.

En højskole, der kan vedkende sig sin linje, som har gjort sig klart, hvad den mener om menneskelivet og ved, hvad den tror på – en sådan højskole må kunne lære at tage mod begge ungdomsgrupper og bidrage til, at de får øje for hinandens berettigelse og at de i fællesskab kan skabe et værdifuldt samfund.

Olaf Roesgaard.

Orientering om sygeplejeuddannelsen på forældredagen, den 8. november 1970

Men dette fremfor alt

For snart 30 år siden, helt præcis i 1941, udkom der en bog med titlen: Men dette fremfor alt. Den er skrevet af en i dag vel forholdsvis ukendt engelsk forfatter, Erik Knight, og baggrunden for bogens handling er bombardementet af London 1940. Det er mange år siden, at jeg har læst den, og enkelthederne i denne krigsroman er glemte, men titlen, der på bogryggen er gennemskåret af lyskeglen fra en projektør, har ofte fanget mit blik og fået mig til at stille det spørgsmål til mig selv: Hvilken håndgribelig ting eller hvilket begreb er det mon, man kan sige så overbevisende om: Denne eller dette fremfor alt? Man er jo kun et menneske, og nægtes kan det ikke, at svaret har været let påvirkeligt af den forhåndenværende situation; og hvem vil ikke kunne forstå det. Når man læser avisen og dagligt konfronteres med voldsomme uroligheder i næsten alle egne af verden, og frygten for en ny verdenskrig melder sig, så kan resultatet godt gøres op i et suk: men dette fremfor alt, at der ikke må være noget eller nogen, som antænder den krudttønde, som forholdet verdensmagterne imellem er. Når en familie bor under elendige forhold med umenneskelige ringe pladsforhold og fugten drivende ned ad væggene, da bliver det primære ønske helt naturligt dette, at der fremfor alt må vise sig en bedre bolig. Hvis en far og mor i fortvivlelse må efterlyse deres barn, som er udeblevet fra hjemmet de sidste 14 dage og eventuelt nu formodes at holde til i en eller anden narkotikagrube, så bliver det helt centrale i døgnets 24 timer: men dette fremfor alt, at vort barn må finde hjem til os igen. Eller når vi selv eller en af vore kære i længere tid

har følt sig syg, og bestemmelsen om at søge læge langt om længe er taget, så hamrer sætningen konstant i sindet: men dette fremfor alt, at det ikke må være noget alvorligt. Og sådan kunne jeg blive ved længe endnu at nævne eksempler, men hvad vil jeg med dette, når min opgave i dag er at give en orientering om sygeplejeuddannelsen? Begynder nogle, måske navnlig af eleverne, at mene, at de har regnet den ud, – at jeg selvfølgelig vil afrunde min indledning med at sige, at midt i travlheden og sliddet på Fårevejle Højskole, midt i spændingens uro med hensyn til fremtiden, så må svaret på spørgsmålet om, hvad det er, som er fremfor alt, være: at optagelsesprøven til sygeplejeskolen klares. Jeg vil ikke trække overbærende på skuldrene af svaret, for selvfølgelig må dette da optage hver eneste, der er netop her, fordi han eller hun har sat sig det mål at blive sygeplejerske, men jeg vil blot så gerne pege på et andet svar i pagt med, at jeg helt frivilligt er ansat på en skole, der ikke blot er en højskole og ikke blot en fagskole, men er en faghøjskole, der bygger på et kristent livssyn. Guds ord kender nemlig også til et: men dette fremfor alt.

Bevar dit hjerte

Der står i Ordsprogenes Bog, kapitel 4, vers 23: „Bevar dit hjerte fremfor alt andet, thi fra det udspringer livet.“ Hvordan bevarer man sit hjerte? Ja, jeg er hverken professor i medicin, psykologi eller teologi, men et menneske på godt og ondt, der af erfaring ved så meget, at lige så vel som legemet skal have næring for at bevares intakt, lige så vel skal hjertet have det, såfremt det da ikke findes i et menneske,

der blot er tilfreds med at være til og ikke har ønsker om virkelig at leve livet. Denne næring får hjertet ved en levende forbindelse med Jesus Kristus, der kaldte sig selv livets brød. Meget kan man undvære i tilværelsen, hvis det skal være. Det har adskillige her i salen sikkert prøvet, og det vil flere komme til at prøve, bl. a. i den tid, der for mig at se er en vidunderlig tid, nemlig uddannelsens. Men hvis hjertet skal bevares, hvad vi vel alle ønsker det skal hos de mennesker, vi får berøring med, så må de livgivende kilder, der hedder bibellæsning, bønsliv og kirkegang ikke stoppes til. Mange kan have og har en helt anden mening end jeg, – også her, hvor vi er nu, og der er plads til os alle. Vi er nemlig mennesker, der er så lykkelige at leve under ansvar, og netop deri ligger jo bl. a., at vi frit kan sige ja eller nej til kristendommen. Det kan altså også enhver elev, der kommer her, men enhver elev her skal også gennem skolens hverdag og søndag møde det tilbud, der ligger i at få gjort op med sig selv: hvad i mit liv skal prioritetes til at få prædikaten „dette fremfor alt“. Det er vel ikke et opgør, som en sygeplejeelev har mere behov for end en kontorelev, en mekanikerlærling eller en tandlægestuderende, men der er heller ikke tale om, hvem der har mere eller mindre behov, men at der er et behov, og at en indre styrke er en hjælp i al form for omsorgarbejde, også en sygeplejerskes. For mig personligt er det en væsentligt ting at få med i orienteringen om sygeplejeuddannelsen, at den udover en mængde teori og praktiske færdigheder også er en uddannelse i at blive et menneske, der er i stand til at bevare sit hjerte. Dette er ikke den letteste del af uddannelsen.

Forskole – Slid – Fritid

Og nu til stedet her, Fårevejle Højskole, der er en af landets 9 sygeplejehøjskoler, som siden 1958 har givet sy-

geplejeelever den første del af deres uddannelse i den såkaldte forskole. Efterhånden har den overvejende del af landets sygeplejeskoler fået deres egen forskole, men altså ikke de skoler, hvor Deres søn eller datter har søgt ind som elev. Hvad der foregår i disse 5 måneder, hvor højskolefag og sygeplejefag lægger beslag på næsten alle døgnets timer, er De sikkert vel vidende om; telefon og postkasse bliver brugt flittigt, og De ved nok mere om lærerstaben, end vi selv ved, om dens krav og særheder, om dens fordele og ulemper. Men så vil jeg da gerne på lærerstabens vegne give udtryk for noget, vi ved: at vi har et usædvanligt godt hold at arbejde med, og alt det positive og inspirerende, som eleverne har fyldt lærerstabens hverdag med, har vel nok for en stor del sin rod i de hjem, som de er udgået fra, og det er der god grund til i dag at sige tak for. Eleverne kan arbejde, men vi synes også de kan slappe af på en god måde efter sliddet. En mig ukendt person har sagt følgende om fritiden i et forsøg på at definere den. Jeg synes, definitionen er så god, at den må med:

Fritid er illusionen om de timer, der vil oprinde, når man har fået gjort det og det og det.

Fritid er den tur, man går uden at synes, at man burde være blevet hjemme.

Fritid er den stol, man bliver siddende i uden at synes, at man burde gå en tur.

Fritid er den bog, man læser uden at synes, at man egentlig skulle vaske klatvask.

Fritid er den klatvask, man vasker uden at synes, at man aldrig får læst en bog.

Fritid er de øjeblikke, da man lader de ugjorte ting ligge uden at synes, at man burde gøre dem.

Fritid er de øjeblikke, da man får de ugjorte ting gjort uden at synes, at man burde holde fri.

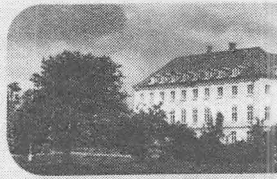
Bente Ambus, Helene
 Gitte Andersen, Sidsel
 Benedikte Bach, Frederik
 Birgit Bech, Pernille
 Anette Brüggen, Susanne
 Elisabeth Br...

Bente Grienbech, Pernille
 Anette Hansen, Roskilde
 Marthahj, Lina Rossgaard
 Olaf Roesgaard
 Johanne Mikkelson
 Sigrun Jeppesen
 Poul

Jugend, Lise Hounggaard, Lem
 Tove Jverson, Thyborøn
 Marianne Jacobsen, Agerbøvd

Fårevælle H...

Bente Johansen, Roskilde
 Lisbeth Jørgensen, Brønd
 Lilly Kanskiup, Fredning
 Berthe Haage, Ølsgaard
 Emma Lassen, Vesterling
 Rigte Lind-Holm, Høst
 Else Lund...

Gerard Lykke Nielsen, Pernille
 Gerthe Haahr Nielsen, Løstød
 Guntrud Nielsen, Rø Krøm
 Gunver Møller Nielsen, Pernille
 Bette Nielsen, Ølsgaard
 Berthe Olesen, Esp...

Pia Rodian, Ølsgaard
 Karen Simonsen, Fingstrup
 Birgit Sjøner, Frøstev. Mors
 Anne Marie Skov, Brøndbyvæk
 Tove Juhr, Røerne
 Vibeke Sjøberg, Virum
 Hanne Sø...

Anne Kirsten Vastrup, Sjælland
 Børge Warming, Høsting
 Lisbetterslev, Rønne
 Ove Noer
 Birge Marie Erikson
 Laila Jensen

Inge Vindler, Vp.
 Lena Bysted, Rønne
 Gerthe Christiansen, Jurnæs
 Carsten Daugaard, Lymnaborg
 Kirsten Ericksen, København
 Elisabeth Fomsgård, Brve

Grete Brunel
 Elisabeth Ørum
 Gerda Raadmer
 Gyttie Larsen
 Kirsten Forth-Westh, Rudsker
 Aase Horn, Fyrislev Mors

Bjerskale 1970 Efterår

Ester Bak Jensen, Jurnaborg
 Karen Jensen, Herring
 Aase Jensen, Garpupvej

Ester Jakobsen, Brve
 Else Marie Mortensen, Hvidebø
 Karen Thorsen, Møller, København
 Kirsten Nedergaard, Ølrig
 Yvonne Grethe Nielsen, Helsingør
 Anette Mette Hagghj, Nielsen, Helsingør
 Anni Vigg Nielsen, Nykøbing M.

Birte Pedersen, Hvidebø
 Lene Pedersen, Frederikssund
 Sonja Pedersen, Hvidebø
 Berne Pedersen, København
 Anette Rasmussen, Østerfars
 Gertraud Riis, Ugevej

Lissy K. Sørensen, Nykøbing M.
 Signe Sørensen, Thorshavn
 Kirsten Ierkesen, Rønne
 Ellen M. Thomsen, København
 Karen Margrethe Trans, Raskkøb, Mors
 Winnie Trans, Fyrislev Mors

Olga Lundsgård
 Janvort Poulsen
 Marica Poulsen
 Tove Thomsen
 Ester Jensen
 Tage Jensen

Jeg tror gerne, at De sidder og synes, at jeg vist har lidt svært ved at holde mig til emnet: orientering om sygeplejeuddannelsen. Det er også svært, når man er engageret i højskolen, men nu skal jeg gøre mig umage.

Optagelsesprøve

Vi er i gang med forskolen, og når den er afsluttet, og eleverne rejser fra os den 19. december, skal de fleste til en optagelsesprøve i skriftlig dansk og regning og skriftlig eller mundtlig fysik og kemi i det pensum, som er gennemgået her på skolen. Enkelte sygeplejeskoler har afholdt denne prøve inden elevernes højskoleophold, således at man ikke risikerer et eventuelt større frafald af elever lige før uddannelsen skal begynde på sygeplejeskolen. Sådan vil det i løbet af de kommende år blive på alle landets sygeplejeskoler, og det er højskolerne ikke kedede af. Det vil sikkert kunne skabe lidt mere ro over arbejdet, at der ikke skal arbejdes hektisk med netop disse fag, fordi en skærsild venter forude. Når optagelsesprøven er bestået, begynder tilværelsen som sygeplejeelev på en sygeplejeskole, og uddannelsen vil i det store og hele være tilrettelagt som den skitse, jeg viser her. Jeg siger i det store og hele, for dels giver den i dag gældende kongelige anordning af sygeplejerskeuddannelsen af 1957 muligheder for variationer i tilrettelæggelsen fra skole til skole, og dels sker der i disse år ændringer i sygeplejeuddannelsen, hvilket kan medføre, at visse skoler nødvendigvis må eksperimentere lidt.

Forkursus – 2 mdr.

Men i store træk former uddannelsen sig således, at eleven begynder med 2 måneders forkursus; det vil overvejende omfatte teori, men eleven er dog også i en periode nogle timer om dagen på afdelingen. Disse 2 måneder afsluttes med mundtlig prøve i anatomi og fysio-

logi, skriftlig prøve i bakteriologi, personlig hygiejne, samfundshygiejne og ernæringslære og praktisk prøve i almindelig sygeplejelære. I disse 2 måneder får eleven ikke løn, men kost og logi. Derefter følger den egentlige 3-årige uddannelse, og i denne periode får eleven hver måned udbetalt en bruttoløn, som ligger på omkring kr. 1100-1400.

Praktikuddannelse – 1 år

Først er eleven 3 måneder på kirurgisk afdeling og 3 måneder på medicinsk afdeling, og denne praktiktid afsluttes med en mindre praktisk prøve. Når denne er overstået, skal eleven på 3 forskellige specialafdelinger, f. eks. øjenafdeling, gynækologisk afdeling og operationsafdeling, hvert sted i 2 måneder.

Vidnesbyrd

På disse afdelinger såvel som på de følgende udarbejdes der et vidnesbyrd over eleven, vidnesbyrd, der til sin tid indgår i den samlede bedømmelse af elevens praktiske færdigheder, men som også undervejs er med til at give et billede af elevens egnethed til netop denne uddannelse og gøre det på et så tidligt tidspunkt som muligt. Er et enkelt vidnesbyrd mindre tilfredsstillende, kan eleven få lov til at fortsætte alligevel, men får uddannelsen forlænget med så mange måneder, som en ny periode på den pågældende afdeling nødvendiggør. Er flere vidnesbyrd mindre tilfredsstillende, kan skolen lade elevforholdet bringe til ophør og lade eleven søge anden uddannelse, hvor hendes specielle evner kan komme bedre til udfoldelse. Et vidnesbyrd er, som De kan se af det her viste, meget omfattende, og måske kan De forstå, at det ikke er en hel let opgave for en afdelingssygeplejerske efter 2-3 måneders kendskab til eleven at skulle vurdere specielt de menneskelige egenskaber.

Læsekursus I – 2 mdr.

Praktisk uddannelse – 1 år

Efter det første års praktik følger 1. læsekursus af 2 måneders varighed. Dette kursus regnes for det sværeste og omfatter også et stort pensum og et pensum, der skal vise, om eleven er i stand til nu at kombinere teorien med sin praktiske erfaring. Kurset afsluttes med prøve i 3 fag og danner indledning til endnu et års praktik fordelt med 3 gange 2 måneders arbejde på specialafdelinger og 3 måneder på kirurgisk og 3 måneder på medicinsk afdeling. Både på den kirurgiske og medicinske afdeling afsluttes der med en omfattende praktisk prøve.

Læsekursus II – 2 mdr.

Sundhedsstyrelsens prøve

Så følger 2. læsekursus på 2 måneder, et kursus, der foruden prøve i ca. 5 fag afsluttes med sundhedsstyrelsens prøve. Sygeplejeuddannelsen sorterer under sundhedsstyrelsen, og fra den dag, eleven begynder på højskolen, er det sundhedsstyrelsens uddannelsesplan, der skal følges. Sundhedsstyrelsens prøve finder sted samme dag og tidspunkt over hele landet, den omfatter ca. 200 testspørgsmål indenfor det pensum, som eleven indtil da har gennemgået, og den rettes af beskikkede censorer.

Praktisk uddannelse – 6½ mdr.

Tilbage af den praktiske uddannelse er nu 4 måneder på en psykiatrisk afdeling og 3 måneder på en specialafdeling eller en periode, i hvilken eleven følger en hjemmesygeplejerske og en sundhedsplejerske i deres arbejde. De færreste sygeplejerskoler er knyttet til et hospital, der råder over elevpladser på et tilstrækkeligt antal specialafdelinger; derfor kan det være nødvendigt for eleverne under deres uddannelse at måtte flytte fra en by til en anden.

Repetitionskursus – 14 dage

Hele uddannelsen afsluttes med 14 dages repetitionskursus og afsluttende eksamen i 3 fag.

Videreuddannelse

Den dag, eleven står med eksamensbeviset i hånden, for dette holds vedkommende den 1. marts 1974, er mulighederne mange. Man kan ansættes for at dygtiggøre sig videre på de almindelige sengeafdelinger eller specialafdelinger, f. eks. røntgenafdeling og operationsafdeling, eller man kan uddanne sig videre til hjemmesygeplejerske, sundhedsplejerske eller sygeplejelærerinde, eller man kan rejse til udlandet. Dette hører fremtiden til og bliver for omfattende at komme ind på her.

Forskole som baggrund for anden uddannelse

Men tilbage er at omtale, at vi jo af erfaring ved, at nogle elever ikke klarer optagelsesprøven, akkurat som der er elever ved en hvilken som helst adgangsprøve landet over, der ikke klarer skærene i første omgang. Det kan skyldes for små forkundskaber eller for lidt øvelse i læsefærdighed og evne til at tilegne sig stoffet med forståelse eller manglende koncentrationsevne. Det er så sjældent hos os, at jeg ikke vil nævne det som en årsag, at fliden ikke er tilstrækkelig. Når eleven har været hos os ca. 2½ måned, udfærdiger vi i lærerstaben en foreløbig udtalelse til sygeplejerskolen, og denne udtalelse sammen med et endeligt vidnesbyrd om elevens egnethed til fortsat uddannelse giver sammen med resultatet af optagelsesprøven sygeplejerskolen en hjælp til den rette udvælgelse af de elever, der skal optages.

Det skal tilføjes, at disse udtalelser og vidnesbyrd har eleverne mulighed for at gøre sig bekendt med. Kommer en elev ikke ind, synes vi dog at kunne

sige, at de 5 måneder her ikke har været forgæves. Dels har det været et højskoleophold med dets muligheder for kammeratskab og træning i at være sammen med anderledes tænkende mennesker, og dels har det været et fagskoleophold, der har givet en viden, som vil kunne være til nytte inden for en anden uddannelse i et omsorgsarbejde: som sygehjælper eller plejeassistent for eks. eller i et nyt forsøg. I denne rede-gørelse har jeg bestræbt mig for at være objektiv. Selvfølgelig har jeg min personlige mening om mange af de led, der indgår i sygeplejeuddannelsen, f.eks. om højskolen som en afgjort betydningsfuld indledning til sygeplejeuddannelsen og om det uretfærdige i forskellige krav fra skole til skole, men dels føler jeg mig ikke klog nok til en saglig vurdering af den nuværende uddannelse, og dels har det ikke været min ide at lade min orientering være oplæg til en diskussion. Men har De savnet oplysninger om visse forhold indenfor uddannelsen, er De meget velkommen til bagefter at stille spørgsmål.

Højskole før – nu

Der har jo været aktuel debat om højskolen på baggrund af forstander-skiftet på Askov højskole, og mange mennesker med erfaring har udtalt deres meninger; denne erfaring kan jeg ikke udtale mig med, men jeg finder noget meget væsentligt sagt af den tidligere forstander på Askov, J. Th. Arnfred: „Det er klart, at den envejskontakt, som foredraget repræsenterer, og som var næsten enerådende i den gamle højskole, må være vigende og give plads for samtalen. Men en værdifuld samtale forudsætter, at man ved besked om de emner, man drøfter. Det er lærerens opgave her at bringe materiale til veje. Dernæst er det en betingelse, at man kan høre og vil lytte til, hvad den anden siger. Hidsige diskussioner, hvor man hævder, hvad man har sagt snese af

gange før, uden reelt at høre efter modparten, er det ligegyldigste af alt. Alt levende ændres – også højskolen – men væksten sker ud fra det, som er. Højskolerne var ikke ens, hver havde sit præg. Den enkelte skoles lærerkollegium arbejdede ud fra et forpligtende syn. Dette syn skulle ikke påtvinges nogen. Eleverne kunne give tilslutning eller reagere, som det passede dem. Men der var en holdning – noget at tage stilling til – og det svarer til en forventning hos unge til alle tider. Hver elev kunne jo vælge den skole, hvor han eller hun forventede at kunne finde sig til rette. Ved Askov højskoles indvielse for 105 år siden sagde dens grundlægger L. Schrøder: det er højskolens opgave at hjælpe de unge til at finde enheden i mangfoldigheden. Det var noget enklere dengang, men det er stadig påkrævet.“ Jeg indledte med sætningen: men dette fremfor alt, og jeg ønsker at slutte på samme måde – ikke for at for-dunkle hele det uddannelsesprogram, som eleverne her snart skal ud at tage aktivt del i, men for at slå fast, hvad der er et af netop denne skoles ønsker for sine elever: at de må bevare Deres hjerte fremfor alt andet, thi fra det udspringer livet.

– –

Kære „gamle“ F.H.-elever!

Med denne „orientering“ til den nye elev, som I snart skal være med til at byde velkommen, ønsker Muggi og jeg jer alle en god og glædelig jul. Og jeg vælger at gøre det i fortsættelse af ovennævnte tanker med et vers fra den salme, som vi ofte synger her på F.H. i adventstiden: „Nu vil vi sjunge og være glad.“

„Ham vil vi synge vor julesang,
og er den så kun svag,
det er dog vort hjertes efterklang
af englens bud i dag.“

Grete Brundt.

Som elev fra foråret 1964 faldt det ikke vor nye sygeplejelærerinde, Grete Schärfe, svært at falde ind i rytmen på stedet. Vi byder velkommen til det på een gang krævende og givende arbejde, som det er at undervise videbegærlige, vordende sygeplejersker.

Vi har haft mange arrangementer, siden „Sølvsnoren“ sidst blev udsendt. En højskoleaften for egnen her med speciel indbydelse til gamle elever fra samtlige Indre Missions høj-, landbrugs- og ungdomsskoler havde meget stor tilslutning og fik et udmærket forløb med forstander Lindskov Rasmussen, Tommerup, som taler og vore elever som aktører i Henning Niensens fine og afslørende enakter „Vejrmøllen“ eller „Paraplyerne“, som Mikkel havde instrueret.

Ubberup højskole har traditionen tro været på besøg. „Paraplyerne“ blev gentaget, og desuden opførtes: „En ærgelse på vandring“. B-holdet klarede opgaverne fint.

Høstfesten bekræftede endnu en gang, hvor fantasifuldt og smukt bordene kan pyntes.

Det offentlige møde i oktober havde usædvanlig stor tilslutning udefra. Aftenens emne var: „Hvorfor et Kristeligt Folkeparti?“ To af partiets folk, 1. reservekirurg Holst Kjærsgård og redaktionssekretær Hartvig, begge fra Slagelse, gennemgik partiets program så langt, som man nu er kommet, og besvarede spørgsmål fra de meget interesserede tilhørere.

Fhv. forstander Jens Marinus Jensen gav eleverne en værdifuld time over emnet „Mennesket lever“ – en gennemgang af tre, nye norske bøger.

Tage Albertsen har med vanlig op-

lagthed holdt foredrag om „Israel“, og vores sognepræst, provst Wiberg, der har skrevet indledningen til evangelierne i bind 7 i „Bibelen i kulturhistorisk belysning“ har holdt to foredrag om evangeliernes tilblivelse.

Forældredagen blev en dejlig festdag. Frk. Brundts og lærer Roesgaards bidrag kan læses i dette nummer. Elevernes bidrag var opførelsen af Henrik Hertz': „Sparekassen“, og det var A-holdet, der denne gang var i ilden.

På Martin Luthers fødselsdag havde vi besøg af Luther-forskeren, professor, dr. theol. Regin Prenter, Aarhus, som kyndigt talte om Luther som reformator.

Inden længe rejser E. 70 fra skolen, men foruden en spændende optagelsesprøve venter forude et besøg på „Det kgl. Teater“ og et adventsmøde med forfatteren Erik Rostbøll som taler, ligesom vi med forventning ser hen til de tre adventssøndage, som vi prøver at give et indhold, så de kan stå med særlig glans i elevernes bevidsthed.

I 1969/70 har 4 sygeplejeskoler fået egne forskoler (Viborg, Aalborg Amt, Århus Amt og Slagelse), hvilket betyder, at de ikke modtager elever fra sygeplejehøjskolerne. På den baggrund bliver vi ofte spurgt, hvor længe det er muligt at få elever nok. Vort svar er, at vi ikke bliver arbejdsløse i 1971, og vi bestræber os fortsat på at have skolen i fineste stand – såvel undervisnings- som bygningsmæssigt.

P. J.

Faarevejle Højskoles historie

Min bedste tak til alle, som allerede har besvaret henvendelsen i sidste nummer af Sølvsnoren om hjælp til at gøre Højskolens Historiebog så fyldestgørende som muligt. –

Tak for alle ældre numre af Sølvsnoren, for sangbogen, for postkort og for andre billeder, for alle ældre højskoleprogrammer, pjecer og bøger – ja for det hele. – Og tak for enhver telefonhilsen med lejlighed til at genopfriske gode, fælles erindringer. –

Nu må jeg så prøve at arbejde det sammen så godt, som jeg evner. Men jeg kan bruge mere kildemateriale endnu. Jeg mangler adskillige ældre numre af Sølvsnoren og endnu et eksemplar af sangbogen „Guldhorn.“

Også ældre pjecer og programmer er jeg på jagt efter, – for at historiebogen kan blive en virkelig afspejling af de mange års varierende begivenheder.

Følgende bøger, pjecer og lignende er jeg bl. a. også ude efter:

J. Andreasen: En banebryder.
(Grundlæggeren af Indre Missions Højskoler, Ad. L. Hansen).

Ellen Gøtzsche: I Dagens Glød.
(Fortælling fra Indien).

Chr. Lyng: Sognepræst P. C. Dyekjær.

Ludv. Olsen: En kristen Højskole.

Faarevejle Højskoles Program 1913
(m/ forsidebillede fra haven).

C. M. Julin og Josef Blomgren: Sange.
(ca. 1916).

Josef Blomgren: Krokus. (1915).

Faarevejle Højskoles Program
(m/ flaget i Høve Skov som forsidebillede).

Josef Blomgren: Stille Sange. (1917).

Faarevejle Højskoles Program 1919
(m/ lærer Wibergs natbillede af højskolen).

C. M. Julin: Temperament og Kristendom. (1919).

Blomgren og Julin: Julekærten. (1921).

Josef Blomgren: I Mesterens Haand.
(Lina Sandals liv og digtning).

Aage Th. Christensen og C. M. Julin:
Program for Faarevejle højskole.
(1929).

Josef Blomgren: Glimt fra indre Missions Højskoler. (1937).

J. Andreassen: Fra Eventyrets Land.
(1924).

Andre lignende publikationer i samme genre tager jeg også med tak imod. –
Min postadresse er: Tølløsevej 27, Tølløse.

Vald. Olsen.

Kassererens julehilsen

Jeg glæder mig i denne tid! Jeg glæder mig til at få „højvande“ i kassen, og jeg glæder mig til den kontakt, jeg gennem kontingentindbetalinger får med en mængde F.H.-venner, jeg ikke kender, og med nogle, som jeg kender: Kontingentet holder vi stadig på 15,00 kr., som kan indsendes på vedlagte giro-kort. Skulle der ved en fejltagelse ikke være indlagt noget giro-kort, kan indbetalingen let klares alligevel. Vort nummer er 8701. (Er De en af dem, som ikke har bestilt „Sølvsnoren“, skal De naturligvis ikke betale).

Omtalte kontakt kan forresten blive lidt mere indgående, end jeg er interesseret i. Der kan f. eks. komme en indbetaling fra frk. A. Holm, Harmonivej 100, Fredensborg. På bagsiden kan man læse flg. meddelelse: „Jeg er flyttet til omstående adr. Venlig hilsen, A.H.“ Jeg søger i kartoteket, men kan ikke finde nogen A. Holm. Jeg spørger de andre lærere. De kender ikke frk. A. Holm. Jeg søger i skolens fortegnelser over gamle elever, men eftersom der

ikke står nogen årgang på indbetalingskortet, er det umuligt at finde frem til hende, så jeg skriver et nyt kartotekskort og kvitterer derpå.

4-5 måneder senere sender jeg påmindelser ud til dem, som jeg mener ikke har betalt – bl. a. til Annelise H. Sørensen, Stormgade 17, Struer. Hun svarer ret hurtigt, at hun har betalt for længe siden, men nu, da hun alligevel er ved at skrive vil hun afbestille bladet. (For skal der ligefrem betales to gange om året, bliver det for dyrt).

Vedlagt følger en postkvittering for indbetaling fra A. Holm, Harmonivej, Fredensborg. Jeg indser, at jeg har forstyrret harmonien, og det er da heldigvis et opdigtet eksempel, men der har været situationer, der minder om det.

Fejl af den slags kan De hjælpe mig til at undgå. De mere selvforskyldte fejl må jeg selv forsøge at undgå.

Glædelig jul!

Kassereren.

HUSK: Giro 8701 (kr. 15,00).

Møder og stævner på F.H. 1971

Onsdag den 10. februar kl. 20:

Velkomstfest for F. 71. Overlæge, dr.
med. Børge Heiberg, Holbæk, taler.

Mandag den 22. februar kl. 20:

Fastelavnsstævne. Landssekretær Mo-
gens Nielsen, KFUM, taler.

Onsdag den 10. marts kl. 20:

Dansk Kirke i Udlandet-aften med
pastor Lyththans som taler.

18. april 1971:

D.M.S.-kvindestævne. Program udsen-
des.

Søndag den 6. juni 1971:

Ele v st æ v n e.

Husk: Giro 8701

Fårevejle Sygeplejehøjskole, 4540 Fårevejle St.

1. Vi har ledige pladser til holdet, der
begynder 1. aug. 1971.
Program sendes gerne.
2. Huslig stilling fra 1. aug. 1971 med
forberedende undervisning for vor-
dende sygeplejersker i fagene dansk,
regning, fysik og kemi (100 timer).
Løn: 700 kr. pr. måned med kost,
logi og undervisning.

Poul Jeppesen,

telf. (03) 453 nr. 183.

FÅREVEJLE HØJSKOLE

SYGEPLEJEHØJSKOLE

Oprettet 1907

Sygeplejehøjskole 1951

Formand:

Provst C. P. Agger, Sundby
4800 Nykøbing Falster

Forstanderinde:

Grete Brundt. Telefon nr. 883

Forstander:

Poul Jeppesen.

Telefon: Fårevejle (03-453) nr. 183

Giro-nr.: 62100

Ele v t e l e f o n : Fårevejle 253

Elevforeningen:

Formand:

Købmand H. Hansen, Nygade 13,
Kalundborg

Kasserer: Lærer O. Roesgaard,
Fårevejle Højskole
4540 Fårevejle

Giro-nr.: 8701

Adresseforandringer meddeles
til postvæsenet

Redaktør:

Forstander Poul Jeppesen,
Fårevejle Højskole,
4540 Fårevejle st.

Tryk: Sjællands Tidende, Holbæk